

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

UNA QÜESTIÓ PUNXAGUDA

—Si 'ns toquéu ni un ral del sou potsé 'us farém un cap nou!

MILITARS Y PAISANS

DESDE que 's parla de economías, la tessitura de la premsa guerrera vá pujant de tó. Com un exemple de las notas que 's donan, que ja no son el dó de pit, sino un verdader ronch de budells, aquí va un petit sueltito que reproduheixo íntegrament y sense traduhir perquè no perdi l' aroma, de un periódich del gremi, de *La Correspondencia Militar*. Se refereix á una de tantas reuniones de coronels celebradas aquests últims días y en la que prengueren the. Diu aixís:

«Como que no tomaron más que té. Y entre sorbo y sorbo charlaron un rato.

»En los tiempos que corren no puede menos de parecer extraño que coman los militares.

»Abuso que no se puede dejar sin corrección.

»Poniéndolos á dieta.

»O comiéndoselos... caso de que se dejaren.

»Lo malo es que serían duros de pelar.

»Y puede que dieran con el cocinero en la olla.»

Per lo transcrit, calculin estimats lectors, com están las cosas de la terra y de la guerra. Los paisans demanan economías; en Romero Robledo 's compromet á establirlas, y 'ls militars se reunen y menjan, com si volguessin demostrar que quan arribi 'l cas s' hi farán á mossegadas.

La situació 's vá posant lletja. ¿Afluixa 'l govern? ¿Adéu economías! La bancarrota s' apressura, 's desencadena, amassa arrastrarho tot com una riuada impetuosa.

¿Resisteix lo govern? ¿Vol fer l' home? ¿S queda davant dels militars? Llavors surgeix lo gran perill de que algú tiri 'l cuyner de cap á la olla.

¿Ah, si fossem rencorosos, quina alegria més frenética no tindríam en aquests moments!... Encarantnos ab los monárquichs y recordant la manera com van sacrificar la República á las sévas ambicions, los hi diríam:

—¿No vareu fer lo pronunciament de Sagunto, valentvos dels soldats? ¿No vareu crear una situació especial apoyada en la forsa del exércit? ¿No heu permés que l' héroe del garrofer siguiés un poder ocult é irresponsable, dispost á girar y regirar tota la política, al impuls de las sévas corasonadas y á la mida del seu gust? Donchs aquí 'l tenui al mónstruo del militarisme, amamentat als vostres pits, engreixat per vosaltres ab la sanch del país. Aquí 'l tenui, que apenas parleu d' escursarli la racció 'us ensenya las dents, y amassa saltarvos á la cara.

Y si fossem venjatius aixussaríam al mónstruo. Pero no: ans que tot som patriotas, som lliberals, som demócratas y sentim y lamentém que avuy existeixi encare, á titol de puntal de las instituciones, una forsa que tendeix á sobreposarse á las decisiones de las Cortes, á la voluntat resolta del país, sedent d' economías, famélich de bona administració, hidrópich de dignitat. Som de aquells y ho dihém ben alt, que creuen que l' exércit es pél país y no 'l país per l' exércit. Som de aquells que proclaman y defensarán sempre la forsa del dret sobre la forsa de las bayonetas; la véu de la rahó sobre l' espatich de la artillería. Lo govern podrá arronsarse; nosaltres may.

Pero en mitj de las tribulacions que al país afligeixen, y ja que la necessitat de las economías s' imposa ab tot rigor, un deber de justicia 'ns obliga á exigir que la merma del caldo del presupost, siga general per totas las classes del Estat.

Economías del rey á n' avall, per tothom.

Economías á la llista civil; economías al sou dels ministres; economías al capital de culto y clero; economías á la administració en totas las sévas esferas, supressió de clases passivas y en especial abolicció de la cessantía que percibeixen los que han sigut ministres, mals ministres, casi tots ells, com ho revela l' estat apurat á que han deixat reduhida á la nació.

Es molt just que qui demana sacrificis, comensi per ferne. La eloqüencia del exemple es la única eloqüencia persuasiva.

¿Se vol que 'ls militars que avuy s' alborotan cedeixin de la séva actitud amensadora? Que sigan los paisans que cobran del presupost los que donguin la primera proba de patriotisme. A la abnegació respondrán ab l' abnegació, al sacrifici ab lo sacrifici.

D' altra manera estém en vigílias de presenciar la asquerosa lluyta per la tallada. ¿Qui se l' endurá? Aquell que tinga la má més lleugera per atraparla y las dents més fortas per sostenirla. Y la tallada es carn viva del país: ja no té res que veura ab las instituciones: es sustancia, honra y dignitat de la patria, posadas avuy al cantell del precipici pél partit monárquichs, que no van tenir avants prou enteniment per presentir aqueix desastre, ni tenen avuy prou resolució y prou abnegació per evitarlo.

P. K.

LA SENMANA ESPANYOLA

Set días tē la senmana y son tan afortunats, que á calamitat per día forman set calamitats.

Los dilluns los rius s' engrescan, s' insubordinan del tot y cubreixen camps y vinyas de sorra, pedras y llot.

¿Ves qui ho podia preveure! ¿Cóm ha estat? ¿Cóm ha sigut? Sols se sab qu' entre 'ls pagesos qui gemega ja ha rebut.

Lo dimars un vent terrible desplegant los seus furors estrellá contra las rocas tres barcas de pescadors. Cadavres sobre las ayguas... crits y planys per totas parts... viudas y orfens... ¡Pero, arribat! Ja havem passat lo dimars.

Lo dimecres dos trens xocan porque 'ls frenos no van bé, porque han donat mal las senyas ó... porque havia de sē.

S' arma una gran saragata, baixan las *Fransas* ó 'ls *Norts*, s' obra un forat bastant fondo y... ja hem enterrat los morts.

Lo dijous á Zaragoza ó á Valencia... ó al Canyet hi ha un moti, y 's tiran tiros... y 'l perquè ningú 'l diu net. Presons completament plenas, quatre ferits, tres caps nous... Pero no hi ha qu' espantarse; ¡tot just estēn á dijous!

Lo divendres los ministres celebran gran reunió ab lo laudable propòsit de salvar la situació. Fuman uns quants cigarrillos, parlan dos horas ó tres, troban que aixó no té cura... y al cap-de-vall no fan res.

Lo dissapte á primera hora un senyó administradó s' evapora ab deu mil duros ó ab cent mil... ó ab un milió. Surten civils á buscarlo, polissons, carrabiners... pero está clar ¡qui l' atrapa á un que fuig ab tants diners!

Lo diumenje cau en Cánovas ó 'l tipo que 's troba a dalt, y tothom reb la noticia ab satisfacció especial. Mes á continuació 'ns dihuen que ha pujat en Xò ó en Gò, que ha inaugurat lo seu mando doblant la contribució.

¿S' han acabat ja las penas? ¿pensen ara respirar? Pues nó, que 'l dilluns ja apunta... y hem de torná á comensar.

C. GUMÁ.

DAVANT de la situació espantosa que estém atravesant, lo partit fusionista ni gosa á piular. Tot-hom espera un acte d' energia y ell está com mort, no sabent si bregar novament per alcansar lo poder, temerós de trobar lo caldo del presupost aygualit y sense sustancia.

Bé deya aquell que deya: «Tē lo partit fusionista la particularitat de que no serveix per res: ni per governar, ni per l' oposició.»

Lo de Jerez tē verdadera gravetat, es impossible deixarlo de reconeixer.

Aquells successos son fills principalment de la ignorancia y de la miseria.

Las malas herbas creixen sempre en los camps incults y pobres. Y aixís com la culpa no es de la terra sino del pagés que la té abandonada, la culpa de successos tan lamentables com los de Jerez correspón de plé al abandono y á las iniquitats dels mals governs.

Ha mort á Madrid lo general Daban, que sent brigadier se posá á las ordres de Martinez Campos, realisant lo pronunciament de Sagunto.

Un militar dels que avuy estān cremats deya aquest dia:

—Al cap de vall, per no tenir que arrepentirse de ciertas cosas, fet y fet val més morir-se.

Vaja, ja tenim governador nou. Se diu Ojesto, y vé de Valencia.

Vivanco s' ha gastat en molt poch mesos, ¿se desitja saber quan temps durará l' Ojesto?

Es bastant difícil presumirho. Aixó depén exclusivament de las pantorrillas en que s' apoyi.

De totas maneras es digne de senyalarse un sintoma molt significatiu. Ojesto no volia venir á Barcelona de cap manera. Deya que á Valencia hi estava divinament y no se 'n volia moure. Per decidirlo ha sigut menester que 'l govern tregués lo Sant Cristo gros. «O á Barcelona ó la cessantia.»

Davant de aquest dilema 'l Sr. Ojesto ha optat per Barcelona. Pero vé ab pór. Xufias per xufias s' estima més las de tot l' any que 's cullen á Valencia, que no las que 's produheixen á Barcelona 'l dia primer de maig.

En fi, ciudadans: sigan las unas, sigan las otras, bon profit li fassin.

La sarrassina qu' entre 'ls militars han promogut las projectadas economías de 'n Romero Robledo, y 'l perill en que ha posat á ciertas cosas, suscitant avuy lo recort de aquell famós rétul que va colocar sobre la fatxada de un edifici públich de Madrid, llavors de la Revolució.

Me refereixo al rétul aquell que deya: «Cayó para siempre, etc., etc.»

Donchs bé, que ningú tatxi de inconseqüent á Romero Robledo: á l' any 1868 lo va escriurer; á l' any 1892 se disposa á practicarlo.

Ha tardat molt; pero hem de confessar que ho fa bé.

Quan en Canalejas va venir á Barcelona, estava visiblement trabat. En Sagasta l' havia indicat qu' era precis que tingués molt compte en anticipar declaraciones proteccionistas que poguessen comprometre al partit. Y en Canalejas va mostrarseo bedient y escrupulos fins al extrém.

Se celebra á Madrid un *meeting* libre-cambista, y allá van desesperats en Moret, en Puigcerver y altres prohoms del partit liberal, donant sortida á las manifestacions més extremadas. En Sagasta se 'n plany; pero ha de tragar saliva.

Aquí tenen un jefe de partit que 's deixa dominar pél que sustentan las ideas me nos convenientes a país.

Afortunadament, tal van las cosas, que ja no li queda temps de tornar á pujar al candelero, á lo menos dintre de la monarquia.

En Cánovas als republicans:

—Ajudeume en nom de la patria á conjurar la crisis que 'ns amassa.

Per la méva part proposo que li prestém lo mateix apoyo que 'ls actuals conservadors van dispensar l' any 73 á la República.

Es de bona lley pagar á tothom ab la mateixa moneda.

Cinch cardenals francesos han publicat un manifest contrari á las tendencias democráticas de la República francesa.

Confessém que si 'ls cardenals cantan ab tó rabiós, lo govern se 'n té bona part de culpa.

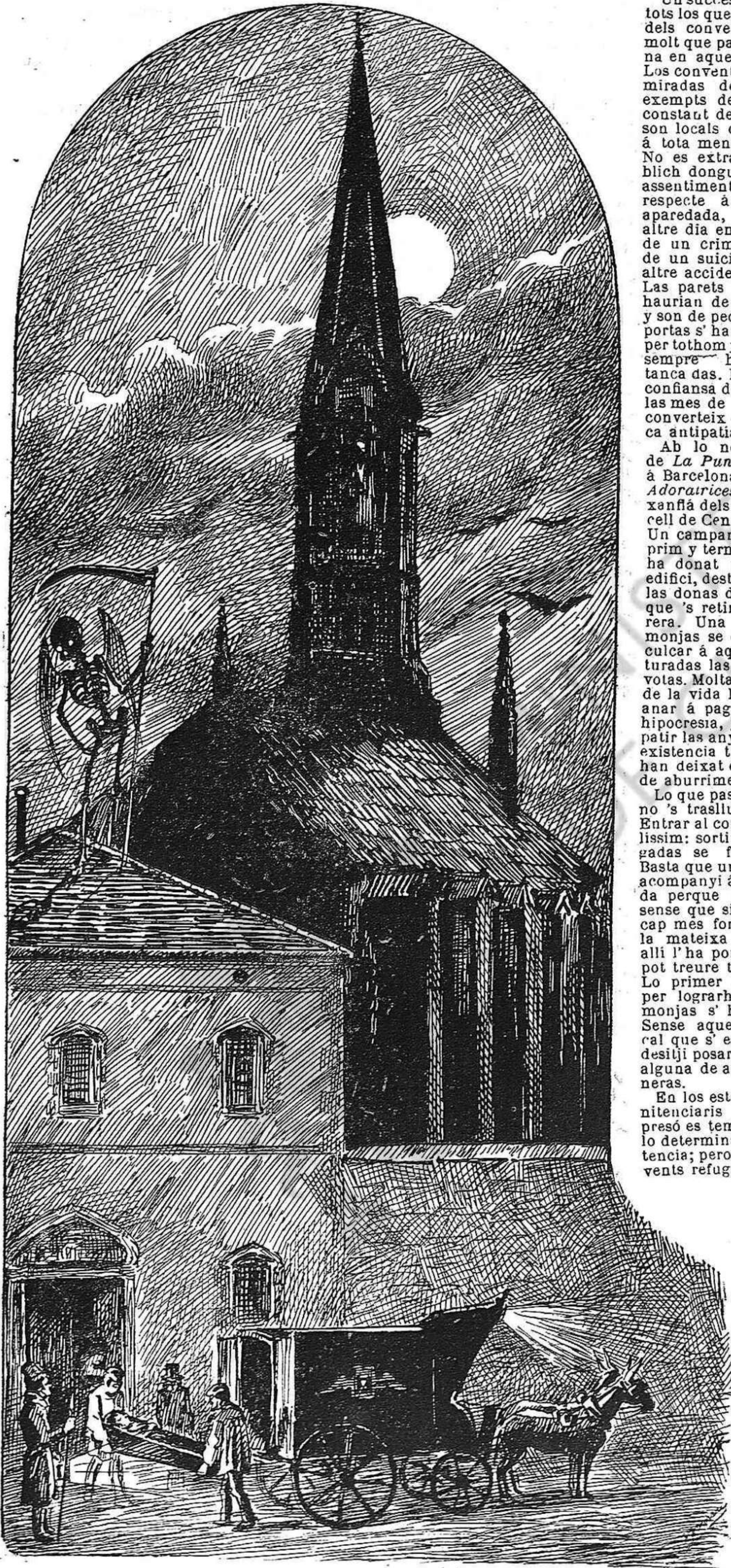
¿Vol que 'ls cardenals cantin afinats? Suprimeixils per un quant temps lo panis de la menjadora.

CARTAS DE FORA.—Son varias las que hi rebut de distints corresponsals queixantse de no haver rebut á temps los paquets d' exemplars de nostre senmanari, á pesar de haverlos depositat al correu ab la puntualitat acostumada.—Senyors empleats del ram, ¿volen fernes l' obsequi de posar una mica mes de cuydado en l' expedició dels paquets, per evitarnos semblants perjudicis que lamentim ab tota la ánima?

L' ensotanat de San Quinti continúa empenyante en tenir entrada al domicili de una malalta que retassa 'ls seus ausilis. Ara ve dihent que las angustias de la enfermetat que sofreix son degudas á no haber rebut los sacraments. Si l' ensotanat de San Quinti, temps enrera no hagués portat als tribunals al fill de aquella dona, pél crim de no haverse tret la gorra al pas de una profesó, avuy tal vegada no seria objecte del legítim ressentiment de una mare. Després de tot no es ella qui s' ha de confesar, sino ell, que tot y dihense ministre de una religió de pau y caritat, va

LOS MISTERIS DE LA PUNXA

Extracció del cadàver de Dolores Paredes a altas horas de la nit.

Un succés misteriós com tots los que ocorren dintre dels convents ha donat molt que parlar a Barcelona en aquets últims dias. Los convents tancats a las miradas del públich y exempts de la inspecció constant de las autoridades, son locals que s' prestan a tota mena de misteris. No es extrany que'l públich dongui un dia fácil assentiment als rumors respecte a una monja aparedada, y cregui un altre dia en l' existencia de un crim, al tractarse de un suicidi ó qualsevol altre accident desgraciat. Las parets dels convents haurian de ser de cristall y son de pedra picada: las portas s' haurian de obrir per tothom y permaneixen sempre hermèticament tanca das. De aquí la desconfiansa del públich, que las mes de las vegadas se converteix en la mes franca antipatia.

Ab lo nom antipàtic de *La Punxa* es conegut a Barcelona'l convent de *Adoratrices*, situat en lo xanflá dels carrers de Concell de Cent y Casanovas. Un campanar gòtic, alt, prim y terminat en punta ha donat nom a aquell edifici, destinat a albergar las donas de vida ayrada que s' retiran de la carera. Una comunitat de monjas se dedican a inculcar a aquellas desventuradas las prácticas devotas. Moltes d' ellas fugen de la vida llicenciosa per anar a pagar tribut a la hipocresia, y tal volta a patir las anyoransas de la existencia turbulenta que han deixat en un instant de aburriment.

Lo que passa allà dintre no s' trasllueix a fora. Entrar al convent es facilissim: sortirne moltes vegadas se fa impossible. Basta que una persona hi acompanyi a una albergada perquè allà s' quedi, sense que sigui menester cap més formalitat. Pero la mateixa persona que allí l' ha portada ja no la pot treure tan facilment. Lo primer que necessita per lograrho es que las monjas s' hi conformin. Sense aquest requisit ja cal que s' espavili l' que desitji posar en llibertat a alguna de aquellas presoneras.

En los establiments penitenciaris del Estat, la presó es temporal, segons lo determinat en cada sentencia; pero en aquets convents refugis, destinats a

la salvació de las ánimas perdudas, la presó pot ser perpetua. Del convent al cementiri.

Tal es lo que ha succehit ab una de las albergadas. Ha sortit del convent; pero ha sortit cadàver. Lo públich de Barcelona y en especial los vehins del establiment, han vist ab gran extranyesa los procediments misteriosos que s' han observat en la extracció del cadàver de Dolores Paredes. La premsa que per calmar l' excitació pública acudi a conferenciar ab la mare superiora, se n' endugué xasco: la mare superiora declará que tot lo que tenia que dir ja ho havia contat a un periódich: y aquest periódich es *El Correo Catalán*. Ab tot aixó l' ca tãver de aquella infelís no podia ressucitar, ni podia contar a ningú 'ls movils que l' haguessen induhida a apelar a la desesperada solució del suicidi, si es que realment s' hagués suicidat.

Aixis ho pretenen las monjas. Pero ¿per qué havia de suicidarse? Confessan las monjas que la estimavan molt, que no tenian d' ella la mes minima queixa, que ellas per la seva part la tractavan be, y que la Dolores Paredes se mostrava alegre y contenta. ¿Contenta y alegre y se suicida!...

¿Y cóm? Demana per anar a la necessaria y precipitantse desde una finestra, sense deixar rastre de que hagués tingut tan funest pensament. Ni la comunitat, ni las demás albergadas s' adonan en un principi de res, y aixó que fins per anar al excusat, segons s' ha dit, algú las hi acompanya; y aixó que a la que hi está mes de deu minuts, se la crida perquè surti. ¿Cóm se comprén que la Dolores Paredes, si tals costums se segueixen en la casa, logrés suicidarse y ningú se n' adonés? Primer misteri.

A las set del vespre van las reclosas a la capella, y al passar la porta una *hermana* las conta. ¿Cóm s' explica, si tal práctica s' observa, que no s' notes en aquell moment l' ausencia de la suicida?... Segón misteri.

La morta fou trobada al pati estanallada, ab lo cráneo destrossat. Tenia 22 anys, era andalusa y guapa. Havia viscut amistosada ab un home, que després de deixarla en lo convent se n' entorná a Valencia de ahont procedia. ¿Es que l' infelís estava ja arrepenhida de veures presa de aquell modo, sense haver comés cap delicté?

Si l' suicidi es cert, com pretenen las monjas, aquí s' presenta un exemple dels fruyts que pot produhir la práctica de aquest sistema que intenta curar una de las mes asquerosas llagas socials per medi de las prácticas religiosas. ¿Quántas infelissas peca loras en lloch de trobar allí l' consol que esperavan, troban sols la desesperació, l' frenesi, l' ànsia funesta de fugir de un mon ple de indignitats, de sufriments y de miserias!...

Crech que l' cas que ha donat lloch a tants comentaris hauria de obrir los ulls de las autoridades.

Los misteriosos convents tal com avuy existeixen son un verdader contrassentit. Obrinse las portas y permaneixen baix la inspecció continua de las autoridades. En plé sigle de las llums no s' pot consentir que únicament dintre dels convents reinin la fosca y l' misteri.

J.

CUENTOS

En un establiment termal, ahont per matá 'l temps se juga a la ruleta, hi ha un matrimoni que 's disposa a tentar la sort.

Un jove que s' interessa per la bona fortuna d' ella, li diu:

—Senyora: ¿vol escoltar un consell y guanyarà?

—Ab molt gust: digui.

—Las senyoras guanyan sempre que apuntau al número dels seus anys.

—Llavoras van deu duros al vinticinch.

La ruleta funciona y surt lo número 31. En vista de lo qual, lo marit murmura ab melancolia:

—¿No veus, dona? ¡haguesses dit la veritat!...

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadán J. M. Llorens, Marqués de Lapa, P. Grós, Pep de las Sopas, P. Romagosa, J. Climent, Un trapissonda, F. Rius, J. Nicolau J., J. Escolá del Vendrell, P. Adriá, J. Soler Vila, P. Colomer, J. Met S., J. Salau, Rasca-tripas y Minaix.—Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadán Narcís Cristiá, S. Adnolam, Cinter Barrera y Cargol, Dolores Mont, J. P. Mata-morts, C. Julián Busquets, Un Estudiant, V. Arrobi, Un del Vendrell, M. B., A. Tilop, P. C. Llambroch, y J. Vilar B.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. Sallentag: Está bé lo que 'ns envia.—F. Pous: L' article resulta manso y desprovist d' interés.—A. F. Reig: Lo mateix li dihem a vosté respecte al que 'ns envia.—J. Usón: Los versos están bé.—Amadeo: Es flúixet.—Joan Mallol: Idem, idem.—J. Abril Virgili: Está molt bé versificada; pero la idea picaresca es tan descarnada, que no la conceptuem publicable.—Follet: Ja sab que sempre 'ns honoraràn tan vosté com lo seu amic ab los seus traballs. Eavinhilo, donchs; pero procurin condensar tot lo possible, ja que las dimensiones excesivas son sempre un inconvenient.—Emilio Sunyé: Gran part de lo qu' envia es aprofitable y mirarén d' insertarlo.—R. Puig Rigol: Lo que 'ns remet no 'ns serveix.—Mister Kiko: Gracias per l' envió del document.—S. Moro Tonto: No vá prou bé.—P. P. T.: Ara está al pèl: lo publicarém.—F. Llenas: Gracias per l' envió.—Lluís Salvador: La poesia vá bé; pero l' final es massa naturalista.—Domingo Bartrina Cubinya: Rebut los versos, qu' están conformes.—Hereu d' Horta: Los versos están bé, com de costum.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

